

Տ. ԽԱԺԱԿ ԱՐՔԵՂԻՍԿՈՊՈՍ ՊԱՐՍԱՄՅԱՆԻ ՔԱՐՈԶԸ ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ

ՄԱՏՈՒՅՎԱԾ ՈՒԽՏԻ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ

(28 սեպտեմբերի 2003 թ.)

«Ցանուն Նոր ևս Որդոյ ևս Նոգոյն Սրբոյ. ամեն»:

Այսօրվա այս Սուրբ և Անմահ Պատարագով մենք, իբրև Հայ Եկեղեցի, կրկին պարեհությունը կունենանք մեր երախտագիտությունը հայրենի մեր երկնավոր Հոր՝ Իր շնորհած բոլոր բարիքներուն, բոլոր պարգևներուն համար: Մասնավորաբար այսօր ևս՝ ուխտի պատարագիչը այսօրվա, խոնարհ մեկ սպասավորս Հայ Եկեղեցվո, երախտագիտություն կհայրենա՝ Տիրոջ՝ երկնավոր Հոր, որ ինձ պարեհությունը կշնորհե գալու, այցելելու, Ս. Պատարագ մատուցանելու այն սրբազան Տաճարի մեջ, ուր Իր Միածինը իջավ 1700 փարիներ առաջ՝ կառուցանելու, շինելու այս լույսի վառարանը՝ հայոց մայրը հավատքին:

Հազար-հազար շնորհակալություն Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետին՝ Ն.Ս.Օ. Տ.Տ. Գարեգին Բ Կաթողիկոսին Ամենայն Հայոց, որ Մայր Տաճարի հիմնարկության 1700-ամյակի այս բացառիկ առիթով Իր հայրապետական կոչով մեզ բոլորս՝ Հայ Եկեղեցվո զավակներս, ի Հայաստան և ի սփյուռս աշխարհի, հրավիրած է, որ ուխտի գանք, խոնարհինք, համբուրենք այս Սուրբ Սեղանը, ուր 1700 փարիներ առաջ Միածինը՝ Քրիստոս, իջավ՝ նոր էջ մը բանալու մեր ժողովուրդի առջև: Այո՛, Վեհափառ Հայրապետը կանչած է մեզ, որպեսզի գանք և այսպեղ, որպես Հայ Եկեղեցվո զավակներ, մեր ուխտը վերանորոգենք՝ խանդավառված, վերանորոգված վերադառնանք մեր փրկները, մեր երկիրները, մեր քաղաքները, շարունակելու մեր կյանքն իբրև ազնիվ հայեր, իբրև ազնիվ քաղաքացիներ այն երկիրներու մեջ, ուր մենք կայք հաստատված ենք և փուն շինած ենք: Շարունակենք մեր կյանքը՝ իբրև Քրիստոսի հետևորդներ, իբրև քրիստոնյա ազգ, իբրև քրիստոնյա ժողովուրդ: Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետի հրավերին ընդառաջելով՝ ինչպես Հայ Եկեղեցվո բոլոր թեմերը, թեմակալ առաջնորդները, այնպես ալ մենք՝ Միացյալ Նահանգներեն, Ամերիկայեն եկած ենք ուխտի այսօր՝ այս Սուրբ և Անմահ Պատարագով մենք զմեզ վերանորոգելու, Վեհափառ Հայրապետի Աջը համբուրելու և, Էջմիածնա խորհրդով վերանորոգված, վերադառնալու Ամերիկա, մեր կյանքը շարունակելու՝ իբրև Հայ Եկեղեցվո հավատարիմ զավակներ և այս Աթոռի, սրբազնագույն Աթոռի Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսության հավատարիմ զինվորները:

Ուխտի այս Պատարագի հուզիչ և ոգևորիչ մթնոլորտի մեջ մենք անգամ մը ևս կվերհիշենք մեր պարմության այն սքանչելի պարկերը, որ 1700 փարիներ առաջ Աստուծո Միածին Որդին՝ Քրիստոս, կիջներ այս սուրբ հողին վրա՝ հաստատելու համար այս աստվածակերպ փառարը, այս Մայր Աթոռը, Մայր Եկեղեցին Ս. Էջմիածնի:

Ազաթանգեղոսի «Հայոց Պարմությունը» մեզ կպատմեն, թե ինչպես պարմության այդ բացառիկ դեպքը կատարվեցավ հայ ժողովուրդի կյանքեն ներս: Եվ Ազաթանգեղոս կըսեն հետևյալ խոսքերը, որոնք երկնային ներշնչմամբ ազդված խոսքեր են. «Այդ փեղը, ուր Աս-

միաբաններ Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցվո: Քրիստոնեական կրթությունը, դաստիարակությունը սկսած է փարաժվիլ մեր հայրենիքեն ներս: Ուրախ ենք, որ Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետի բարձր կարգադրությամբ և մեր պետության որոշումով մեր բոլոր դպրոցներու մեջ մեր զավակները պիտի ճանչնան իրենց արմատները, իրենց քրիստոնեական գիտակցությունը: Այսպես է, որ մենք պիտի կարողանանք մեր այս օրերուն լույսի փաճարներ շինել:

Միևնույն ժամանակ, ապագային նայելով՝ պետք է անցյալը հիշենք, պետք է հիշենք, թե ի՞նչ պատահեցավ 1700 փարիներ առաջ, թե ինչպե՞ս ամեն մեկ հայ, հավաքված Գրիգոր Լուսավորչի շուրջ, հոգևոր միասնականություն ստեղծեց և միաբերվեց կառույց՝ իր սրբազնագույն Տաճարը՝ Էջմիածինը: Այսօր ալ մեր այս օրերուն այդ իրականության կարիքն ունինք: Անցյալ 100 փարիներու մեր ժողովուրդի կյանքեն ներս պատահարները, եղեռներ, ջարդը և փարբեր չարիքներ մեզ ցուցանում են թե ֆիզիկապես միայն, այլ նաև հոգեպես ևս իրարմեն հեռացանք: Այսօր՝ 1700-ամյակի առիթով այս Տաճարի կառուցման, այդ հոգևոր միասնականության կարիքն ունինք:

Եթե կուգենք, որ մեր այս հայրենիքը գորանա, եթե կուգենք, որ սերը, գիտակցությունը, բարիությունը, ազնվությունը փարաժվիլ ամեն փեղ, ամեն մեկ հայ ընտանիքի մեջ, ամեն մեկ հայու կյանքեն ներս, պետք է այդ հոգևոր միասնականությունը ստեղծենք: Առանց Աստուծո ներկայության կյանքը չի կրնար շարունակել, առանց Աստուծո ներկայության այս հայրենիքը չի կրնար հառաջանալ: Եվ ի՞նչ է ասված. «Աստված սեր է»:

Պետք է իրար սիրենք, պետք է իրար հարգենք և, ինչպես պատահեցավ 1700 փարիներ առաջ, պետք է հավաքվինք մեր Հայրապետի շուրջ, Իր հետ միաբերվեց, մեր պետության հետ միաբերվեց կառուցանենք մեր ավանդությունը, այսինքն՝ բերենք Քրիստոս մեր կյանքեն ներս, Քրիստոս, որ մեզ լուսավորե, մեր կյանքը պայծառացնե իբրև հայեր, իբրև Հայաստան, իբրև արքայազն, իբրև Հայ Եկեղեցվո զավակներ:

Այս է, որ այսօր, այս Ուխտի Պատարագով, մենք պետք է բոլորս ուխտենք և այս առիթով շնորհավորենք Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետը՝ մաղթելով Ամենայն Հայոց Հայրապետին, բոլոր հայ հոգևորականության, բոլոր հայ ժողովուրդի, Հայ Եկեղեցվո զավակներուն հառաջդիմություն, պայծառություն և լուսավոր ապագա:

Թող Աստված անփորձ պահե, պայծառ պահե Հայոց Հանրապետությունը, թող Տեր Աստված անսասան պահե այս սրբազնագույն Տաճարը՝ Էջմիածինը, թող Աստված երկար առողջ փարիներ շնորհե Ամենայն Հայոց Հայրապետին, որո՞ւ առաջնորդությամբ մենք քալենք դեպի հառաջ, շինենք փաճարներ, լույսի փաճարներ մեր կյանքեն ներս, մեր ընտանիքներու կյանքեն ներս և ամեն փեղ, ուր որ մենք կյանք հաստատված ենք՝ իբրև Եկեղեցվո զավակներ: Եվ Տիրոջ այս շնորհներուն համար օրհնենք զԻնք՝ Հոր, Որդին և Սուրբ Հոգին այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամեն: